

Název a číslo projektu: Paměť v krajině Trojzemí, 100260207

První pracovní seznam drobných památek v regionu Žitavsko – podklad pro mapování

Drobné památky v Žitavě, Hartavě, Eichgrabenu, Oybině, Lückendorfu, Hainu a hrobky v Žitavě

Přehled / Übersicht

Žitava

Hrobky

Datum vzniku: 1690 - 1800

1) Klášterní dvůr / Klosterhof

Klášterní dvůr jako samostatný objekt + hrobky (16 zachovalých hrobek).

2) Kostel sv. Kříže / Kirche zum Heiligen Kreuz, hřbitov

Hřbitov jako samostatný objekt, nejzajímavější jsou hrobky Mönch / Mnich, Grätz/Schröer a Finck. Celkem 7 zachovalých hrobek.

3) Kostel Nejsvětější Trojice / Dreifaltigkeitskirche, hřbitov

Hřbitov jako samostatný objekt, možné najít 3–4 zajímavé objekty, 2 zachovalé hrobky.

Žitava

Studny

- 4) Marsova studna / Marsbrunnen
- 5) Studna samaritánů / Samariterinbrunnen
- 6) Zelená studna / Grüner Brunnen
- 7) Studna trhovnic / Marktfrauenbrunnen
- 8) Herkulesova studna / Herkulesbrunnen
- 9) Labutí studna / Schwanenbrunnen
- 10) Studna brusiče / Schleifermännchenbrunnen

Žitava / část Hartau

- 11) Vodovodní domek / Röhrhäusel, z roku 1644
- 12) Hřbitov pro 268 sovětských válečných zajatců a nucených pracovníků z roku 1947, lokalita: Hartauer Str. 13
- 13) Smírčí kámen rybářství / Fischereigerechtigkeitsstein, z roku 1565, pochází z Údolí Bílého potoka, nyní u staré školy v Hartavě.
- 14) 2 nápisy, z roku 1848, lokalita: na silnici Gabler Straße, Mühlsteintisch a lokalita: „an der Haarnadelkurve“
- 15) Nápis, z roku 1862, lokalita: Janův pramen / Johannquelle
- 16) Stanoviště Královské saské triangulace / Königlich-Sächsische Triangulierung (2. řádu), z roku 1864, lokalita: „Auf dem Straßberg“
- 17) Opuštěné lomy mlýnských kamenů, lokality: Mühlsteinberg, Heideberg
- 18) Pamětní kámen Heinricha von Stephana / Gedenkstein für Heinrich von Stephan (Kámen Klotyldy /Klothildenstein), z roku 1907, lokalita: Mühlsteinberg, jižní strana
- 19) Zřícenina hradu Karlsfried, 14. století, lokalita: Gabler Straße

- 20) 2 kamenné kříže (Duellsteine), 14./15. století, lokalita: Gabler Straße, v blízkosti zříceniny Karlsfried

Žitava / část Eichgraben

- 21) Kamenný kříž, kolem roku 1392, lokalita: Hospitalwald (les u špitálu)
22) Rozcestník (Wegweisersäule), lokalita: Olbersdorfer Str., roh s Gabler Straße
23) Památník, lokalita: Am Lacheteich
24) Památník pro 45 padlých Rudé armády, po roce 1945, lokalita: u vodojemu / beim Wasserwerk

Oybin

- 25) Památník Petra Döbschütze / Denkmal des Peter von Döbschütz (+ 1559), lokalita: horský hřbitov / Bergfriedhof
26) Památník Michaela Zeißiga a jeho ženy / Denkmal des Michael Zeißig (+ 1778) und seiner Frau (+ 1776), horský hřbitov / Bergfriedhof
27) Památník Christiana Adolfa Pescheka / Denkmal des Christian Adolf Peschek, z roku 1861, od Adolfa von Donndorfa, lokalita: před klášterním kostelem / Klosterkirche.
28) Památník pro padlé První světové války / Denkmal für die Gefallenen des Ersten Weltkrieges, hradní nádvoří
29) Památník obětem Druhé světové války / Denkmal für die Opfer des zweiten Weltkrieges, z roku 1983, lokalita: u kostela
30) Náhrobek Alfreda Moschkau / Grabmal Alfred Moschkau (+ 1912), horský hřbitov / Bergfriedhof
31) Ryté nápisy ve skále, pravděpodobně doba bronzová, raná doba železná, lokalita: Tomášovy kameny / Thomassteine
32) Chlebový kámen / Brotstein, pamětní kámen na hladomor v roce 1539
33) Pamětní nápis k návštěvě obchodníka Johanna Georga II. v roce 1665, hora Oybin, vryto do skály
34) Kamenné kříže, lokalita: Čertův mlýn / Teufelsmühle
35) Pamětní nápis k návštěvě obchodníka Johanna Georga II. a prince v roce 1665, pamětní nápis k návštěvě krále Antona v roce 1829, lokalita: u Čertova mlýna / Teufelsmühle, vytesáno do skály
36) Pamětní nápis pro Ernsta Gustava Korselta, z roku 1921, lokalita: Kastenturm, vytesáno do skály
37) 3 hraniční značky (3 Grenzmarkierungen), lokalita: u vstupu do Rytířské soutěsky / Ritterschlucht, vytesáno do skály
38) Podstavec pomníku; Památník pro 45 sovětských občanů, z roku 1965; bronzová socha a sovětská hvězda (vytesáno do skály), z roku 1965, lokalita: u vstupu do Rytířské soutěsky / Ritterschlucht
39) Památník 1961, lokalita: An Gratzter Höhle
40) Pamětní kámen s hranicí posledního vnitrozemského ledovce, kolem roku 1960, lokalita: Hauptstraße

Hain

- 41) Pamětní nápis pro Ludwiga Haberkorna, z roku 1881, lokalita: Ludwigshöhe, vytesáno do skály

Lückendorf

- 42) Hradící zákopy (Sperrgräben) u zříceniny hradu Karlsfried, 14. století, lokalita: An der Gabler Straße
43) Silniční kámen původní cesty Gabler Straße, volně ležící, lokalita: Am Mühlsteintisch
44) Kámen z mostu s nápisem Nikolaus von Dornspach, 16. století, lokalita: ve hřbitovní zdi
45) Památník faráři Johannu Gottfriedovi Grüllichovi (+ 1781), lokalita: na jižní zdi kostela
46) Hraniční kameny, lokalita: před vchodem k vile Lubisch
47) Socha z roku 1905 od Hanse Hartmann-McLeana, lokalita: v zahradě vily Lubisch
48) Památník padlým První světové války, lokalita: Niederaue

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Literatura

- Auctores varii: Die südöstliche Oberlausitz mit Zittau und dem Zittauer Gebirge (Werte der deutschen Heimat XIV). Berlin 1970.
- Grundmann, Günther: Grufkapellen des achtzehnten Jahrhunderts in Niederschlesien und der Oberlausitz (=Studien zur deutschen Kunstgeschichte 193). Straßburg 1916.
- Gurlitt, Cornelius: Beschreibende Darstellung der älteren Bau- und Kunstdenkmäler des Königreiches Sachsen XXIX. Zittau (Land). Dresden 1906.
- Gurlitt, Cornelius: Beschreibende Darstellung der älteren Bau- und Kunstdenkmäler des Königreiches Sachsen XXX. Zittau (Stadt). Dresden 1907.
- Morávek, Carl Gottlob: Einige Nachrichten über die in Zittau und der Umgebung befindlichen Kreuz- und Denksteine, welche an Wegen und öffentlichen Plätzen zu finden sind. Sonderdruck aus Oberlausitzer Journal 1854. Zittau 1854.
- Müller, Reinhard: Der alte Klosterfriedhof zwischen ehemaligem Franziskanerkloster und Heffterbau in Zittau. Zittau 1930.
- Müller, Reinhard: Der alte Kreuzkirchhof in Zittau und seine Erbbegräbnisse. Ein Beitrag zur älteren Zittauer Familiengeschichte. Zittau 1937.
- Rosner, Ulrich: Oberlausitzer Grufhäuser des Barock. Ein Beitrag zur Sepulkralkunst des 18. Jahrhunderts. In: JBDS 2006. Beucha 2007, S. 24–55.

Topografie

- Böhm Rolf (Hg.): Zittauer Gebirge Östlicher Teil. 1:10000 Wanderkarte des Zittauer Gebirges. Oybin-Hochwald-Lückendorf. Bad Schandau 2013.
- Landesvermessungsamt Sachsen (Hg.): Topographische Karte 1:10000 5154-SW Oybin. Dresden 1998.
- Landesvermessungsamt Sachsen (Hg.): Topographische Karte 1:10000 5153-SO Luftkurort Lückendorf. Dresden 1998.
- Landesvermessungsamt Sachsen (Hg.): Topographische Karte 1:10000 5154-NO Zittau. Dresden 1998.
- Landesaufnahme Sachsen 1933 Hauptvermessungsabteilung III (Hg.): Topographische Karte 1:25000 Bl. 5154 Zittau (Süd). 1940.